

अनलाईन औषधि बिक्री-वितरण मापदण्ड, २०८१

प्रस्तावना : औषधि बिक्री वितरण संहिता, २०८० को दफा ८ को उपदफा १० बमोजिमको सेवा केन्द्रले अनलाईन सेवा प्रदान गर्ने प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्ने प्रयोजनार्थ यो मापदण्ड जारी गरिएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो संहिताको नाम " अनलाईन औषधि बिक्री-वितरण मापदण्ड, २०८१" रहेको छ।
(२) यो संहिता तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस संहितामा,-
 - (१) "ऐन" भन्नाले औषधि ऐन, २०३५ सम्झनु पर्छ।
 - (२) "नियमावली" भन्नाले औषधि ऐन अन्तर्गतका नियमावली भन्ने सम्झनु पर्छ। सेवा केन्द्रले अनलाईन सेवा प्रदान गर्न विभागले व्यवस्था गरेको मापदण्ड पुरा गरी अनुमति लिनु पर्नेछ।
 - (३) "विभाग" भन्नाले औषधि व्यवस्था विभाग सम्झनु पर्छ।
 - (४) "प्रेशक्रिप्सन" भन्नाले चिकित्सक वा मान्यता प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीले बिरामी परीक्षणबाट रोगको निदान गरी उपचारको लागि दिइने आवश्यक औषधि र निर्देशन सहितको विवरण सम्झनु पर्छ।
 - (५) "अनलाईन फार्मेशी" भन्नाले कम्प्युटर संजालमा आवद्ध गरिएको सफ्टवेयर मार्फत औषधि बिक्रीवितरण गर्न औषधि ऐन तथा नियमावली बमोजिम दर्ता भएका फर्म वा पसलहरूलाई सम्झनु पर्छ।
३. अनलाईन फार्मेशी दर्ता सम्बन्धी प्रावधान: अनलाईन फार्मेशीबाट औषधि बिक्री वितरण गर्न चाहने फर्म वा पसलले नियमानुसार विभागमा दर्ता गरी भौतिक पसल समेत रहने गरी अनलाईन फार्मेशी दर्ता गर्नुपर्नेछ।
४. अनलाईन औषधि बिक्रीवितरण सम्बन्धी प्रावधान: दफा ३ बमोजिम दर्ता भएका अनलाईन फार्मेशीहरूले निम्न प्रावधानहरूको पालना गर्नुपर्नेछ।
 - (क) लागु र विषालु औषधिहरू अनलाईन बिक्री वितरण गर्न पाइने छैन।
 - (ख) १८ वर्षभन्दा कम उमेरको व्यक्तिलाई औषधिहरू बिक्री वितरण गर्न पाइने छैन।
 - (ग) अनलाईन औषधिहरू बिक्री वितरण गर्नुपूर्व लाईसेन्स प्राप्त फार्मासिष्टको प्रत्यक्ष निगरानीमा बिक्री वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ।
 - (घ) प्रेशक्रिप्सन अनुसार अनलाईन बिक्री वितरण गर्नुपर्ने औषधिहरूको हकमा औषधि डिस्पेसिंग गर्ने व्यक्तिको नाम थर/नेपाल फार्मेशी परिषद नं./व्यवसायी नं उल्लेख गरी सही छाप गर्नुपर्नेछ।
 - (ङ) औषधि प्रयोग सम्बन्धी परामर्श प्रदान गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्थाहरू मिलाउनुपर्नेछ।
५. अनलाईन औषधिको कारोबारको अभिलेख: (१) अनलाईन कारोबार गरिएका सबै औषधिहरूको अनिवार्य रूपमा बिल विजक जारी गर्नु पर्नेछ, त्यसरी जारी गरिएको बिलमा कम्तिमा औषधिको नाम, औषधिको म्याद नाघ्ने मिति र बिक्रेताको नाम र हस्ताक्षर हुनु पर्नेछ र सो को अभिलेख राखी विभागमा समयसमयमा पेश गर्नुपर्नेछ।
(२) अनलाईन फार्मेशीहरूले सेवाम्राहीहरूको नाम, प्रेशक्रिप्सन दिने चिकित्सक अभिलेख समेत राख्नुपर्नेछ।
६. गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रावधान: अनलाईन औषधिको कारोबारको क्रममा सेवाम्राहीबाट प्राप्त हुन गुनासोहरूको व्यवस्थापन र उचित राय सल्लाह प्रदान गर्नको लागि गुनासो सुन्ने संयन्त्रको निर्माण गर्नुपर्नेछ।

७. अनलाईन फार्मेशीहरुमा औषधि भण्डारण सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) औषधि संचय गर्दा औषधिको गुणको आधारमा, आद्रता, अत्यधिक ताप, सुर्यको प्रत्यक्ष किरण, धुलो मैलो, किटाणु आदि बाट पूर्ण सुरक्षित हुने गरी संचय गरेको हुनु पर्दछ ।
- (२) औषधि संचय गर्दा कुनै निश्चित वैज्ञानिक संचय प्रणाली अपनाउनु पर्नेछ (जस्तै वर्णानुक्रम, बनावट, प्रणालीगत वा मिश्रित) ।
- (३) अनलाईन फार्मेशीमा औषधि र औषधिजन्य सामान बाहेक अन्य कुनै वस्तु राख्नु वा बिक्री-वितरण गर्नु हुदैन ।

८. विभागले निर्देशन/परिपत्र जारी गर्न सक्ने: यस मापदण्डमा अनलाईन फार्मेशीमा हुनुपर्ने न्यूनतम भौतिक पूर्वाधारको परिमाण तथा जनशक्तिको संख्या सम्बन्धमा विभागले समय समयमा सार्वजनिक सूचना मार्फत निर्देशन/परिपत्र जारी गर्न सक्नेछ ।